

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675
30 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-4733**

2020 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2020 m. gegužės 5 d. sprendimo Nr. SV-S-1623 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-4733 (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Remiantis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo 30 straipsniu, apskaičiuojant pelno mokestį, apmokestinamiesiems vienetais (toliau – vienetai) suteikiama galimybė perkelti ir atskaityti visus sukaupus įprastos veiklos mokestinius nuostolius, t. y. neribojamas nei nuostolių perkėlimo ir atskaitymo laikas, nei perkeliamų nuostolių dydis. Be to, smulkiems vienetais, t. y. vienetais, kuriems taikomas 5 procentų mokesčio tarifas pagal Pelną mokesčio įstatymo 5 straipsnio 2 dalį, šiuo metu patiriantiems didžiausią žalą dėl naujojo koronaviruso (COVID-19) pandeminės situacijos, jau ir šiuo metu užtikrinama galimybė sukaupus nuostolių suma susimąžinti visą apmokestinamąjį pelną, t. y. apribojimas, pagal kurį atskaitoma sukaupus nuostolių suma negali viršyti 70 procentų apmokestinamojo pelno, remiantis Pelną mokesčio įstatymo 30 straipsnio 4 dalyje nustatyta išimtimi, tokiems vienetais netaikomas. Todėl šiuo metu taikomos nuostolių atskaitymo sąlygos yra tinkamai subalansuotos ir tikslingai nukreiptos į labiausiai pažeidžiamų vienetų skatinimą.

2. Pelną mokesčio įstatymo 30 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas nuostolių atskaitymo apribojimas (ribojantis apmokestinamojo pelno, kuris gali būti sumažintas sukaupus praėjusių mokestinių laikotarpių nuostolių suma, dydį) buvo nustatytas atsižvelgiant į tarptautinę praktiką, pagal kurią dauguma valstybių, turinčių tradicinės pelno apmokestinimo sistemas, vienaip ar kitaip riboja mokestinių nuostolių atskaitymą (pavyzdžiui, Bulgarija, Kroatija, Čekija, Suomija, Rumunija, Portugalija, Graikija ir kitos valstybės riboja nuostolių atskaitymo laiką tam tikru metų skaičiumi, Austrija, Prancūzija, Vokietija ir kitos valstybės riboja apmokestinamojo pelno, kuris gali būti sumažintas sukaupus nuostolių suma, dydį, o Lenkija ir Vengrija taiko abu šiuos apribojimus). Taip buvo iš dalies suvienodintos mokestinių nuostolių sumų nesukaupusių pelno mokestį mokančių vienetų ir mokestinių nuostolių sumas sukaupusių vienetų veiklos sąlygos. Be to, pagal Pelną mokesčio įstatymo 46¹ straipsnį mokestinių nuostolių sumų sukaupusiems, tačiau pelningai pradėjusiems dirbti vienetais, investuojantiems į technologinį atsinaujinimą, sudaryta galimybė pasinaudoti investicijų projekto lengvata. Todėl, priešingai, nei tvirtinama Įstatymo

projekto aiškinamajame rašte, pritarus Įstatymo projektui, nuostolius dėl naujojo koronaviruso (COVID-19) pandeminės situacijos patyrę vienetai neturės paskatos investuoti į naujausias technologijas, nes, atskaičius praėjusių mokesčių laikotarpių nuostolius, nebeliktų apmokestinamojo pelno, kuris galėtų būti sumažinamas investicijų į technologinį atsinaujinimą suma.

3. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pateikiamas Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse taikomų nominaliųjų (teorinių) pelno mokesčio tarifų palyginimas neatspindi realios apmokestinimo pelno mokesčiu naštos. Tarptautinėje praktikoje priimta lyginti šalių efektyvius apmokestinimo tarifus, kurie leidžia daug tiksliau palyginti skirtingų šalių vienetų apmokestinimo lygį, nes vertinami ne tik teisės aktuose nustatyti konkretūs mokesčio tarifai, bet ir taikomų lengvatų svoris galutiniam vienetų nuo gautų pajamų sumokamo pelno mokesčio dydžiui. Pavyzdžiui, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (toliau – EBPO) skelbia efektyvius vidutinius mokesčio tarifus, kurie atspindi vieneto, vykdančio pelningą investicijų projektą, vidutinį pelno mokesčio dydį procentais. Naujausiais EBPO duomenimis, Lietuvos efektyvus vidutinis pelno mokesčio tarifas siekia 13,3 procento ir yra mažiausias tarp visų kaimyninių šalių (šaltinis: <http://www.oecd.org/tax/beps/corporate-tax-statistics-database.htm>). Palankią ir subalansuotą Lietuvoje taikomą pelno apmokestinimo sistemą rodo ir 2019 m. spalio 2 d. paskelbtas tarptautinis mokesčių konkurencingumo indeksas, skelbiamas JAV pelno nesiekiančios organizacijos „*US Tax Foundation*“ (šaltinis: <https://taxfoundation.org/publications/international-tax-competitiveness-index>). Lietuva buvo vertinta pirmą kartą ir tarp 36 vertintų EBPO valstybių užėmė 4 vietą, o Lietuvos pelno apmokestinimo sistema įvertinta kaip patraukliausia iš tradicinių pelno apmokestinimo sistemų.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras